

Inhoud

Francois de Presenville als nieuwe proost

20 januari 1603 – Hofstede op 't Maanstraatje

7 februari 1603 – Koopcontract van land

10 maart 1603 – Koop van hofstede in de Helhoek

20 maart 1603 - Jan Belle & Jan Waels

21 maart 1603 – Jan Liebaerd & Andries Rebault – Koop hop

14 april 1603 – Koop en levering van hommele – hop

26 mei 1603 – Spinola verslagen voor Sluis

10 juni 1603 – Requeste van de draperie

14 juni 1603 – Abeele capelle

Juli 1603 – De bestelder van de markt, Gheleyn Hazard

3 november 1603 – Verkoop van de Platte Beurse

Theerkosten

Francois de Presenville als nieuwe proost - Monstaicon Belge – Tome III – Dom Ursmer Berlière

Francois de Presenville komt naar Poperinge als proost.

20 januari 1603 – Hofstede op 't Maanstraatje - Halmen

Een hoppeveld in 1603- op de hoek van de huidige Ieperstraat en de huidige Valkestraat.

Ghelein Quaghebeur
Heeft ghecocht
jeghens **Jaecques de Pape filius Mathieu**
eene behuusde
hofstede ligghende
op **dyperstraete**,
groot van lande ofte
daer ontrent 7 ghemet
daer
jegenwoordelick
Pieter de witte
by tiltre van pacht op
woont,

met alle de groene ende drooghe catheylen daer op staende,
mortelvast, naghelvast ende cavelvast,
hier onder begrepen **de block van acht hondert hommelpitten**,
staende der zelve hofstede
streckende van vooren ter zelve straete,
achterwaert tot **tMaenstraetken**,
commende langhst **St. Jans straetken**,
van oosten Loys Makeblyde, ende Francois Diedeman,

Item noch drye ghemeten landts ligghende inde **Eedewaerthouck**,
teenen dryehouckstick
emmers de plecke zoo die gheleghen is wesende gheplandt commende metter zuutzyde
jeghens **de groote Brugghestraete**,
twestende de wedewe van Jan vande cappelle,
van oosten Thomas Loot,
de **noortzyde tCleen Brugghestraetjen**

Ghelast bede voorschreven partijen met xxiiij pond parisis tjaers den pennynck xvjde ten
proffytte van François Devos,
ende vorts met iij schele iij denier tjaers den heere dezer stede zonder meer –
dachter stellen te zuuveren by den vercoop totten eersten in sporkel 1603, omme de somme
van twee hondert vichtien ponden grooten vlamsch al tghonne voorschreven te betaelen

hondert ponden grooten ghereet, metten halm, vijffenseventich ponden grooten te baefmesse, xvj ponden ende vier ende de resterende somme bedraeghen ghelyck lxxv ponden grooten te baemesse, inden jaere xvjc ende vyfve daer naer volghende al zuuver ghelt, boven tcapitael van de bovenschreven lostrente

Vorts xx schele parisis te godtspennynck,

vj pond parisis voor de kercke van Ste. Bertens ghelyck vj ponde parisis voor den ghemeene aermen,

zes pont grooten voor den vercooper,

eenen hoedt, acht pont grooten te lijfcoop, al ten laste vanden blijver,

zeker van toecomende jaeren ten proffytte van Pieter de Witte,

volghende de pachtbrief onder den zelven Witte rustende

danoff tproffyt vanden jeghenwoordighe jaere wert half en half

Aldus ghehalp)t over erfve opden xx january 1603

7 februari 1603 – Koopcontract van land – Processen – nummer 90 – Koopcontract van land

Ick **Nicolas Parent**, kenne vereynst te zynne met **Jan Melis**

alzo den zelven Melis kendt vereynst te zynne met den voornoemde Parent

by vriendelicke accorde

dat ter causen vande somme van achtentwintich ponden grooten en half

de welcke den voornoemde Parent schuldich es anden voornoemde Melis

van coope van landen

van welcke somme den voornoemde Parent dander helft van betalynghe van baemesse

eerstcommende 1603 -

in een jaer met conditien dat den voorschreven Nicolas an hem Melis zal betaelen

jaerlicx totten dach voorschreven van de valdach zes ponden parisis van elck ghemet landts

tot vijf ghemeten ende indien den voorschreven Parent den voorschreven Melis de

voorschreven principale somme betaelt van xxvij pond x schele groten vlaemsch voor de

bamesse naestcommende zal hy Parent gheen landspacht betaelen

maer in faulte blyvende de voorschreven somme te betaelen, ten voornoemde voorschreven baemesse -

wort ghehouden jaerlicx te betalen

anden voorschreven Melis de lantspacht aen voornoemde

ghededucert totten expireren vanden voornoemde valdach verschoten byden voornoemde Parent

vier ponden iiij schele

ende dewelcke hy mynken zal besonders hy de capitale somme betaelt voor texpiereren vande

Baemesse eerstcommende 1603 dies niet an hem zelven aldus ghedaen ter presentie van

Pieter van Beveren - Baalde Michiel

Actum desen vijste february xvic ende drie

torconde ons

Boven tvoorgaende indien den voorschreven Parent de voornoemde penninghen van

principaele vande somme van xxvij ponden schele grooten vlaemsch niet en betaelt ten

voornoemde valdaeghe, ten weten te Baemesse 1604

soo slaet den voorschreven Melis weer handt an tvoorschreven landt van vijf ghemeten ende

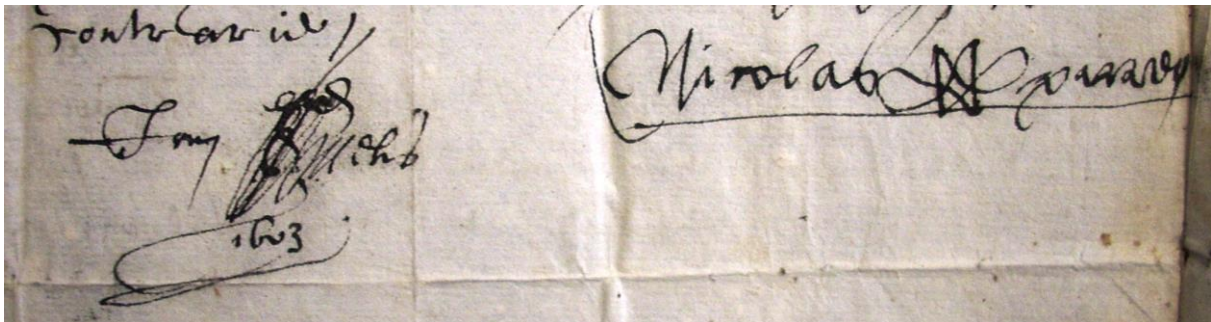
alsdan appperiguert tzynen prouffyte als zijn eyghen ende propre ghoedt

zonder dat desen voornoemde Parent daer anne eenich recht daer anne voorderen can

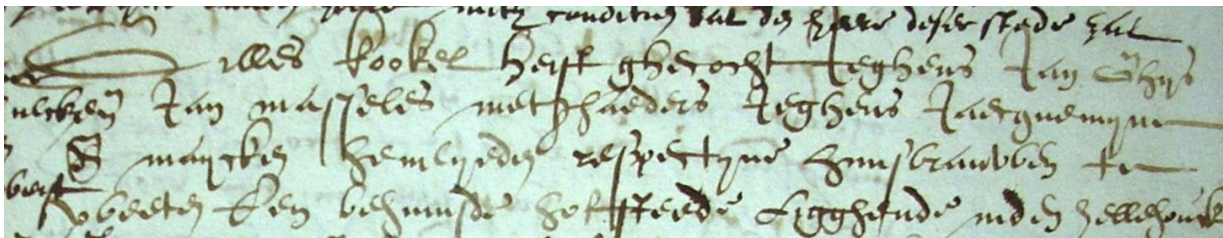
pretenderen mits oock de vereyninghe

de welcke den voornoemde Parent betaelt heeft opden coop vande zelve landen

anden zelven Melis die es abandonnerende zonder daer van den zelve Melis daeromme
nemmeer te verheeschen
Jan Melis 1603 - Nicolas Parent

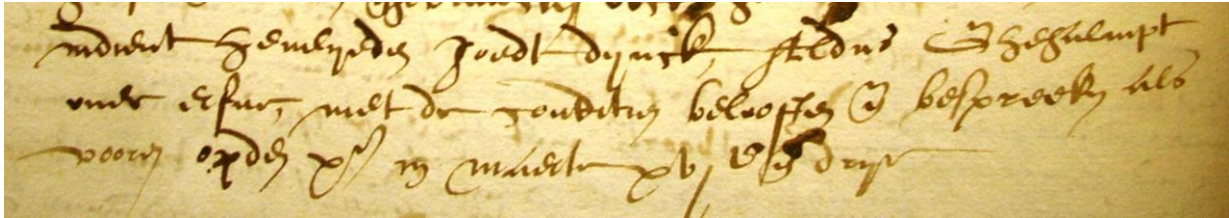

10 maart 1603 – Koop van hofstede in de Helhoek – SAP Halmen 366

Gilles Pookel heift ghecocht jehens **Jan Ghys** ende **Jan Masselis**,
metsghaeders jehens **Jaacquemyne** ende **Maycken** hemlyeden respectyve huusvrouwen
te weeten een behuude hofstede ligghende inden Hellehouck –
alwaer de voornoemde **Jan Ghys** teghenwoordelick woont ende daer te vooren **Thomas**
Ghys, zynen oom,
groot van lande vier ghemeten ende L roeden,
met alle de drooghe ende groene chateylen daer op staende – gheene ghezondert –
mortelvast, wortelvast ende naghelvast –
dannoff de voornoemde **Jan Ghys** competeert de drye deelen ende **Jan Masseles** ter cause
van zynne huusvrouwe tvierden – aboutterende de zelve hofstede van westen jehens de
hofstede van Gheleyn Quaghebeur, van noorden den voornoemde Ghys – van oosten Jan
Keynaert ende van zuuden den zelve Jan Ghys
Item noch twee ghemeten zaeylandts inden zelve houck, competerende elck zyn advenant als
vooren, aboutterende van westen, jehens **Anthenues Maes**, van noorden de Casseldreve, van
oosten de voornoemde Ghys ende van zuuden de voorschreven hofstede
ghelast in een losrente van achthien ponden parisis by jaere – den pennynck xvj - ten proffytte
van Jan Bollaert filius Jans, -
dachterstellen te zuyveren byde vercoopers totten daeghe van den halm –
Vorts zuuver goedt – ghereserveert tsheeren lanschult
ende dit omme de somme van xij pond groote elck ghemet – hier op payement xxiiij pond
grooten over tcapitael vande voorschreven losrente ende tresterende te betaelen ghereet ghelt
metten halme
Metsgaeders x schele parisis voor eenen godtpennynck
Xv pond parisis te lyfcoope
Xx pond vj schele parisis voor de huusvrouwe vande vercoopers
Alten laste vanden blyver

Dies es bespreck ende voorrewaerde dat **Pierre Pookel ende Margryet**, scoopers vader ende moeder, zullen heffen themlyeden proffytte de helfschede vande jaerlixsche heure ende pacht – beede hemlyeden levendaeghe ofte de helftscheede vande huuse ende landen ghebruuckt oock huerlyeder leven lanck indient hemlyeden goet dynckt Aldus ghehalmpt met erfve, met de conditien beloopt ende bespreek, als vooren Opden xden in maert xvjc ende drye

20 maart 1603 - Jan Belle & Jan Waels – SAP 395

Jan Belle de zone Jans verbyndt in handen van **Jan Waels** - present ende accepterende - een huuseken staende op de grondt van **Frans de Zomere** inden **Lyssenthouck** - alwaer de zelve Waels alsnogh presentelick woonende is - een bruune koe ten voornoemde verbande in handen van **Jooris Visaige** ende voorts alle zyn ghoet - dryfvelick ende dravelick - present ende toecommende - en dat in vezekertheyde van de somme van derthien ponden grooten van coope van tvoorseide huuseken - te betaelen volghens d'oblique daervan wezende - metghaders in verzeckerthede van jaerlicksche huere van de lande ghaende met tvoornoemde huuseken - competerende den zelve Zomere - voor welcke jaerlicksche huere den zelve Waels borghe es - omme executie
Actum den xx marty 1603 -
Present Bollaerd ende Verhoode – schepenen

21 maart 1603 – Jan Liebaerd & Andries Rebault – Koop hop – SAP 395 - Renten

Jan Liebaerd kent wettelick schuldigh te zyne **Andries Rebault** - xij pond ende de kennesse met den naervolghende verbande accepterende - de somme van xxvj pond vij schele iij deniers vlaemsch – **van coope ende leveringhe van hoppe** - te betaelen te baefmesse jeghenwoordighen jaere - daerinne verbindende tvierde deel vande huuse - erfve ende catheilen metten hommelhove ende gerslande - groot twee gemeten oft daerontrent - ligghende op **den Overdam** – daer Jooris de Corte nu ten tyde woonende es - zuuver ende onbelast - ghereserveert sheeren grondrente - dat belovende oversulcx te garanderen ende indempneren - omme executie -
Actum den xxj marty 1603 -
Present Frans Fobert burchmeestr ende Clays Babelaere

14 april 1603 – Koop en levering van hommele – hop – SAP 395 – Renten

Jan Liebaerd kent schuldigh te zyne **Franchois de Vos** present -
de somme van xxij pond een schelle ende ix penninghen gooten vlaemsch -
ghecondempneerde schuld -
van coope ende leverynghe **van hommele** –
te betaelen te beliefte vande voornoemde crediteur -
daerinne verbindende ij gemeten en een vierendeel ende xij roen gerslandt met een huuseken
daerop staende inden Eeckhouck -
daer de weduwe van Pieter de Clercq als pachtereghe woonende es -
zuuwer goed ende onbelast dat belove overzulcx te garanderen ende indempneren –
op tverband van zynen persoën ende goede - present ende toecommende -
omme ter heerlycke exexutie
Actum den wiiijde aprilis 1603 - ter kennesse ende pesentie van Babelaere vervanghende Jan
Bollaerd - schepenen

26 mei 1603 – Spinola verslagen voor Sluis -

De zeeslag voor de kust bij Sluis waarbij de acht Spaanse galeien onder Federico Spinola (die stierf bij deze zeeslag) worden verslagen door de Staatse vloot van drie schepen en twee galeien onder Joos de Moor, **26 mei 1603**. Boven in de verte de kust van de Westerschelde met de steden Breskens, Schoondijk, Oostburg, Sluis, Knokke en Damme.

10 juni 1603 – Requeste van de draperie - Resoluties – SAP 469

Aen de eerweerde myne heeren, voorsienighe heeren, burghmeesters ende schepenen van de stede van Poperinghe

Vertooghen met alle behoirlicke ghehoirsamheyde **de mannen van de ghemeene draperie**
 daer toe ghenoodzaekt met oitmoedighe supplicatie, -
 supplieerende als dat myne voornoemde heeren zouden believen voor een preuve en uten
 wederroupen, het ambacht **vande draperie open te laten stellen** opdat eenyeghelick drapier
 zoude mueghen zyne – bayen reeden, zo veile alst hem mogelick es, omme daerby den
 coopman te gheryfven van ghoede,
 overghemerckt dat ons de gratie Gods joncstich ende favorable vertooghende es –
 dan dat wij nemmermeer de vente ende Gods gratie verwerpen en mueghen –
 want men zeght voor een spreekwoort -
slaet gaede uwen tyt, de wyle hy u ghebueren mach –
 ende overghemerckt dat onse naerghebueren inden zelve styl hemlieden gheneeren inne tjock
 ende tlastich verbant niet verbonden en zyne, -
 daerinne dat de remonstranten verobligiert zyn byden welcke dat onse draperie de coopman
 nyet en consten stofferen ende bieden vande outrefyne ende andere ghemeene baeyen ter
 oirzaecke van tzelve verbandt –
 zo es den coopman ghedwonghen gheweist ende ghenoodzaekt omme hem te adresseren an
 die van **Kemmel, Nyenkercke, Messene ende Aermenthiers,**
 die naer dien de zelve draperie opghenomen ende voort ghebracht hebben,
 waer by die van Poperynghe hemlieden vynden ghefrustreert ende ontbloot van de zelve
 neerynghe,
 te meer omme dieswille dat de voorseyde plecken van draperie niet ghelast en zyn gheweest
 inne 't verbandt daer die van Poperynghe als noch inne verbonden zyn,
 hebben daermede de coopman met vriendschap anghetrocken te hemwaerts ende die van
 Poperinghe achter de rugghe ghestelt -
 ende dat ten leetwesen van de ghemeene draperie,
 jae, nyet alleen de draperie gheneeren als cammers, vulders, spinnighen ende noch ander
 groote quantiteit die hemlieden daermede occuperende, -
 twelcke grootelicx behyndert disschen, ghasthuuzen ende andere devote persoonen die de
 aerme schaemel lieden vut medelyden met aelmoessen inden noodt behulpich zyn –
 toedien zouden de zelve remonstranten oick gheraedich byden behoudens myns heere goet –
 dies als datmen van baemesse tot halfmaerte zoude moghen weifven byden keersse te weten
 vande Baefmesse tot halfmaerte,
 van smorghens ten vij heuren tot den daeghen ende ten 's avondts tot den acht heuren,
 en niet langher –
 omme dies wille dat tzelve keerssewerck nu verboden zynde –
 den een en es werckende ende den ander nyet –
 inden welcke dat alle tyt, twist ende ghekyft valt tusschen de gouverneuren vande
 weifambachte ende eenighe draperien werckende byden keersse –
den een die stout es ende den ander die vreesse heift van misdoen –
 nyet oick te meer dat men nu ten tyt zeere luttel cnaepen vynt die tambacht van de weverie
 doende zyn –
 waerdeure de draperie grootelicx zyn ongheryff heift ghedaen thebben –
 als men oick nyet en bevynt dat in eenighe steden ofte plecken in Vlaenderen daermen de
 draperie userende es, als **Brugghe, Ypre, Ryssele, Belle, Nyenkercke, Hondskoote** ende
 elders,
 dat hemlieden verbooden es nyet te wercken zo veile als zy connen omme den copman te
 strofferen van ghoede –
 maer dat alleen hier te Poperinghe –

twelcke (onder correctie) een statuut es - eensdeels jeghens equiteyt¹ –
 dan hebben alhier huetters, brauwiers, schoenmakers ende andere ambachten daer oick
 warrandyse gheschieden moet –
 die vryelick omme haeren ambachten te doene, zo veile ende luttel alst hemlieden belyeft,
 meer dan alleene de aerme schaemel draperie die nochtans sterck ende de vente wel van
 doene hebben –
 zo meughen zy wel zegghen dat zy de malheureuste zyn onder alle ambachten ende
 neerynghe -
 daeromme de remonstranten oitmoedelick supplieren dat myne voornoemde heeren zouden
 believen alle tvoorgaende vertoogh ende verzouck te consideren ende consenteren de
 oidmoedighe bede ende begheerte vande voorseide supplianten tot welvaren vande stede en
 tghemeene vande draperie
 ende myne heeren zullen duecht ende wel doen.

Gheconsenteert byden heere, burghmeesters, schepenen ende raeden der zelve stede de
 vertooghers dinhoudt van huerlieder verzouck by deze requeste
 Actum den xde juny 1603

14 juni 1603 – Abeele capelle - SAP 244

Jan Liebaert es ghecondempneert te betalen de beleeders van de cappelle vande Abeele de
 somme van XVI pond x schele parisis van coope van twee ecken – Ghegroot op cedulle ende
 costen

Juli 1603 – SAP 117 – De bestelder van de markt, Gheleyn Hazard – Processen – Nr. 102 –

Heesch omme ende van weghen Gheleyn Hazard, heescher

Jeghens ende ten laste van **Vincent Roens**, verweerder in materie van injurie, dienende voor
 ulieden, mijne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe

Alvooren dient ghenoteert dat eenen ieghelick verboden es anden eenen ongheluck – niet
 meer met woorden als met slaghen ofte andere offensien – te doene.

¹ Equiteit = billijkheid

In welcke injurien te mercken es utres injuria site roy, que sit ex fact veluti, siajuis ab alio volmeatus sit vel pustibus cefus, vel in conspectie pretoris numera faicta sit, vel ex presona re.

Waerinne den verweerder hem verghten heeft den heescher commende paiselick ghewandelt voor sverweerdere deure inde maend van juli laetstleden, des avonts onrent de neghen heuren, meenende hij heescher naer huus te trekken – op de marct dezer stede,-

anghevallen met euvelen moede, zegghende:

Ghy ouden schelm als ghy zyt, zout ghy myn wyf willen beletten boter te vercopen, - waer op den heescher andwoordende

dat zy niet en mochte opslaen voor den elf heuren dat tghen zy dede - datter was ten proffyte van de ghemeente

ende heeft hem de verweerder ghenommen by den craghe ende hem gheslynght ende ter erden gheworpen,

zoo dat zynen eenen schouder ut haere plaetse gheschoten es ende tghene dat boven was onder inden ocksel, by den chirurgien ghevonden es,

by welcken ruden val ende griefelicke quetsure – te meer midts hy heescher es ten utersten ouderdom ende by dien hem niet weeren en coste, -

hy langhen tyt in onmichte lach zonder hem eenichssins te verroeren.

Naer welcken hy heescher by hulpe van goede lieden – d’heescher ende zyne huusvrouwe, nochtans niet cesserende van injurieuse woorden hem heescher nae te roupen –

vertrocken es tot den huuze van meester Laureyns vander Haeghen die den arm inghestelt ende ghecureert heeft, t

welck alsoch niet ghenezen es ende by annoteure om sheeschers ouderdom, hem onder derd – *de aarde* - dragen zal.

Ende dient gheweten dat den oorspronck dezer zwaricheyt es dat hy heescher ter cause van zijn officie als **bestelder van de maerct** niet en hadde te vooren willen ghedooghen dat ’s verweerdere huusvrouwe zoude tallen tyden, zoo vele boter ter marct opslaen als haer zoude ghelieven,

al zaeken nyet lydelick zonder condempnatie punitair.

Mids welcken dheescher tendeert ten zyne by ulieden heeren sententie diffinitieve

ende over recht **den verweerder ghecondempneert zy,**

te verclaren dat hem de zelve onredelicheden hertelick leet zijn

ende met belofte van niet meer gelicke ofte ander injurien,

noch anden heescher noch anderen te committeren –

den verweerder bovendien op te legghe over zijne voorseide quetsure, pyne, smaerte ende by annoteure myncke (*verminking*) **de somme van twee honderd guldenen** – tzijnen proffyte

om in zijn onghehlopen ouderdom by te leven –

xij pond parisis elcke kerckedisch ende gasthuus deser stede

ende voorts in alzulcke profitable amende als ulieden discretelick zal bevynden te behooren.

Antwoorde van Vincent Roens

Voor myne heeren burchmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe

Vincent Roens ghezyen hebbende den ridiculeusen heesch van **Gheleyn Hazard**, heescher van injurie, reparatie, pyne ende smerte,

zecht al vooren dat alleenelick heescher mach ghegunt worden nopende de injurie ende

reparatie van dien, indiender eenighe waere - dat nyet – nemaer niet omme de ijc guldenen die

de heescher es heesschende ende tzamen accumuleende met darticklen criminele ofte emmers smaeckende van gryven.

De welcke heesch van ij c guldenen maer ghemaect zijn ten cuerghedynghe – over zulcx tendeert de verweerder alleene tot oorlof van de camer – met costen ter tauxatie.

Ende niet min alvooren daerop brengende –
verweerder zecht hebbende by order, zonder danof te willen scheeden, -
zecht dat hij ontkende wel ende expresselick ghecommittert thebben de injurien, fortsen ende rudessen by den heescher op zijn lichaem ghemaintenieert, ghedaen te wezen, -
dies hy protesteert tverweeders laste van injurien –
verzouckende by manieren van reconventie dat den heescher dies zal ghepuniert wezen als naer rechte –
verre zij dat de heescher ghefundeert zoude wezen tot eenighe recompensie vande verweerder te vercryghen **omme by die middel achter straete op sverweeders arbeyt en goet – ledich te loopen.**

Daer hy heescher – *zich* - met recht behoorde te schamen
Tenderende alzoo tot absolutie.

Replycque omme Gheleyn Hazard, heescher

Jeghens ende ten laste van Vincent Roens, verweerder

In materie van injurie ende delicten

Dienende voor ulieden mijne heeren burghmeesters ene schepenen der stede van Poperynghe

Inden eersten persisteert dheescher by zynen heesch met den fynen ende conclusien daerby ghenomen.

Te meerder heescher ghe-incurreert hebbende zware ende straffe correctie,
midts hy den heescher ghequetst ende ghegriefft heeft op de marct ende ter oorzake van tbedienen van zijn officie als bestelder van de marct
ende 't bewaren vande stederechten.

Zoo oock de zake te zwaerder es midts den heescher es een oudt ende cranck man van over de seventich jaren,

nopende dat den heescher zecht de zake alhier in te dienen en sustineert dheescher zich de zake alhier in te dienen en sustineert dheescher dat ja, midts hier de queste principale es –
actis atrocis injurix que yst matur ex loco velicte si cai in theatrevel in fora inuria facta sit, vel ex persona

Ove zulcx mainteniert zijn actie wel ende te recht gefondeert thebben.

Mids welcken...

Duplicque omme Vincent Roens, verweerder jeghens Gheleyn Hazard voor ulieden mijn heeren vurchmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe

I

In den eersten de verweerder blyft ende persisteert by de redenen van zynder schriftelicke andwoorde, al waer ghemerct, betoocht es, hoe de heescher niet vermocht en heeft te agieren alhier omme de ij c guldenen by hem impudentelick tzyen heesch gheheescht.

Ij

Ende daer op alvooren recht hebbende by order zonder danof te willen scheeden, zecht –
zonder prejuditie van diere – dat de heescher onwaerachtelick poseert, hoe hy hem zoude ghequetst ofte ghegriefft hebben, off qualick toeghesproken.

Iij

Nemaer omme eenichsins te betooghen sheeschers insolentien² die hy selfs ghebruyct heeft op dezen verweerder –

zecht dat de heescher wezende over van drancke – altooren den zelven avont gheschreven by zijne heesch , heeft hooghe woorden ghemaect inden Gasthuusstraete dezer stede voor de deure van de huuze van **Dieryck Spetebroot**, smet aldaar, denwelcken hy ineptissime³ heeft verdreecht ende ghelastert hem anzegghende diversche hooge woorden ende injurien.

V

Ende commende dheescher al verstroyt van daer, heeft hem ter stont gheadresseert sverweerdens huuse omme aldaer de reste van zyn gramschap te ontlasten op den verweerder.

Vj

Den welcken by in euvelen moede toeghesproken heeft ende hem naegheroepen in deser manieren:

Ghy langhen schelm, waeromme en gheeft ghy myn recht niet!?

Den verweerder daer en boven verdreeghende ende zegghende:

Ick en passe op u niet! Ick hebbe jeghens vromer⁴ ghestaen dan ghy zyt.

Viiij

Alle welcke insolentien vande heescher meriteren wel – onder correctie – dat men hem puniere met de zelve peinen die hy verweerdens laste by heeschers nemende – ghemerct hy wezende een oudt man van de vuterste ouderdom, andere jonghe lieden behoirde te stichten ende pays te hoiren onderhouden ende alle rancunen, haet van hem te verdryven – daer hy noch, doende de contrarie hier betoocht heeft.

Viiij

Vallende alhier grootelicx te consideren hoe dheescher ten gheene andere oorzaecke alle deze questie, tweedracht ende insolentien en heeft ghestelt dan omme dat de verweerder hem niet en heeft willen ghelieven in het vermaecken nopende den voorcoop die zijne huusvrauwe zoude moghen doen van de boter tguene d'heescher selfs behoirde te beletten daer nochtans hy op zyne voornoemde onghestichtheyt den verweerder daertoe heeft ghemeent te bedwyngghen tguene oock punitie meriteert.

Ix

Verre zy dat de verweerder hem heescher als officier van den marct heeft willen wederstaen of injurieren nemaer heeft hy heescher zyn offitie verre te buuten ghegaen.

Mids welcken etc...

27 oktober 1603 De vulderie in de Nieuwstraat - Halmen - SAP366 - folio 374

Jan Bollaert heift ghecocht jeghens **Andries De Meulenaere ende Jaeneken zyn wyf** , een verbrande hofstede ligghende ande beek inde Nieustraet – daer eertyts ghestaen heift **de vulderye** - jeghenwoordelyck hommelhof zynde ghepossesteert byden coope ghelast in sheeren rente als van ouden tyden commende zeven pont grooten - tvoorseyde parcheel - van oosten Maillaert Maes - van noorden de gezeyde straete - van westen de beek - tzuutzyde Jan van Stickere ter cause van zynne huusvrauwe – te betaelen gereet gelt metten halme - v schele grooten te godtspennynck - vj pond parisis te lyfcoope –

² Insolentie = onbeschaamdheid

³ Ineptissime = let de nodige zottigheid

⁴ Vormer = Dapperder – meodiger – onverschrokkender

den xl-ste penninck erven ende onterfven
 ende den lyfcoop al ten laste vanden coopere
 boven deesen is gheconditionneert dat den vercooper zal wettelyck doen verbinden inde
 handen vanden cooper tot verzekeheyt van zynnen verschooten pennynghen -
 dit huusken aldaer Jan Verhaeghe woont -
 staende opden gront vande stede inde Leverstraete - den voorseide Verhaeghe toebehoorende
 Aldus gehalmpd over erfve opden xxvij october 1603

3 november 1603 – **Verkoop van de Platte Beurse** – Halmen

Ten halmdaeghe den derden november 1603

Franschoys Folcque heeft ghecocht
 jeghens **Baerbele de wedewe van Jacques Denys**
 gheassisteert met meester **Gheraert Barnout**, haeren bystaenden man,
 een hofsteedeken liggheende opde coutter ghehaempt **de platte beurse**
 commende uten sterfhuuse van **Jacob Lodyck**,
 groot lvj – 46 - roeden,
 jeghenwordelick **hommelhof**,
 den block mede ghaende van noorden jeghens de mersch vanden heere,
 van westen **Boudewyn Beuten**,
 van oosten de wedewe **Dieryck Liebaert**,
 ghelast in coutterrente als van oude tyden den heere
 tjaers dachterstellen te betalen by de vercoopeghe totten jaere 1603
 Vorts zuuver goedt,
 Omme de somme van zeventhien pond thien schelle grooten vlamsch
 Dannoff de coopeghe haer kendt vernoucht ende ten vullen betaelt
 zoo oock de vercoopeghe den cooper ontslaet vande huere vanden jaere ghevallen 1603
 Den xl-ste – 40ste - pennynck half en half
 Aldus ghehalmpd over erfve opden iij de november 1603

26 november 1603 – 50d - Bestuur

De theercosten ghedaen by tauxateurs vande ommestellinghen ghedaen den xxvj november
 belopt ter somme van xxiiij p.p.

1603 De theercosten ghedaen by Tauxateurs vande ommestellinghen
 ghedaen den xxvj november belopt ter somme van
 xxiiij p.p.